

Tiesiskums ES

Publicēts: 26.06.2021.

Tiesiskums ir viena no Eiropas Savienības (ES) pamatvērtībām, kas nostiprināta Līguma par ES 2.pantā. Tas ir arī priekšnoteikums visu pārējo ES pamatvērtību, piemēram, pamattiesību un demokrātijas aizsardzībai.

Tiesiskuma ievērošanai ir būtiska pašas ES darbībai: efektīvai ES tiesību aktu piemērošanai, iekšējā tirgus darbībai, ieguldījumiem labvēlīgas vides uzturēšanai un savstarpējai uzticībai.

Tiesiskuma pamatprincips ir efektīva tiesību aizsardzība tiesā, kas prasa, lai ES dalībvalstīs būtu neatkarīga, kvalitatīva un efektīva tiesu sistēma.

Diskusijas par tiesiskumu

Šobrīd ES aktuālās diskusijas par tiesiskuma jautājumu norit 3 dažādos procesos, kas juridiski ir nodalīti viens no otra:

Eiropas Komisijas ikgadējais tiesiskuma ziņojums - preventīvs mehānisms, kura ietvaros EK publicē vērtējumu par situāciju dalībvalstīs un ES kopumā un pēc tam kopā ar dalībvalstīm dialoga formā izskata Vispārējo lietu padomē,

7. panta procedūras pret dalībvalstīm, kas ietver dialogu ar konkrētu dalībvalsti -procedūra saskaņā ar LES 7. pantu ir ārkārtas reaģēšanas instruments, ko ES izmanto gadījumos, kad pastāv nepārprotams risks, ka varētu tikt nopietni pārkāptas LES 2. pantā minētās vērtības (tostarp tiesiskums), vai kad šīs vērtības tiek vairākkārt nopietni pārkāptas

Tiesiskuma mehānisms ES budžeta aizsardzībai - budžeta nosacījumu procedūra, kas saistīta ar tiesiskumu, ir finanšu instruments ES budžeta aizsardzībai, kuras mērķis ir aizsargāt ES budžetu situācijās, kad ES finanšu intereses varētu būt apdraudētas vispārēju tiesiskuma trūkumu dēļ kādā dalībvalstī.

Plašāka informācija: ec.europa.eu

<https://www.mfa.gov.lv/lv/tiesiskums-es>